

2011.10.17 #3

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 0 \\ 3 & 4 & 1 \\ 0 & -1 & -1 \end{bmatrix}$$

a) (2p) Beräkna $\det A$

$$\det A = \{KFU \text{ längs rad 1}\} = \begin{vmatrix} 4 & 1 \\ -1 & -1 \end{vmatrix} - 2 \begin{vmatrix} 3 & 1 \\ 0 & -1 \end{vmatrix} = 1(-4 - (-1)) - 2(-3) = -3 + 6 = \underline{\underline{3}}$$

b) (2p) Beräkna $\det(A^T A)^{-5}$ Anm. $M^{-5} = (M^{-1})^5 = M^{-1} M^{-1} M^{-1} M^{-1} M^{-1}$

$$\det(A^T A)^{-5} = (\det(A^T A))^{-5} = (\det(A^T) \det A)^{-5} = (\det A \det A)^{-5} = (3 \cdot 3)^{-5} = 9^{-5} = \underline{\underline{3^{-10}}}$$

2017.01.11 #1 a) (4p)

Ekv.sys. $\begin{bmatrix} k & k & 1 & | & 3 \\ 2 & k & 1 & | & 2 \\ 4 & 3 & 3 & | & 8 \end{bmatrix}$ Bestäm konstanten k så att systemet har 1, 0 resp. ∞ många lösningar.

$\underbrace{\quad}_A \underbrace{\quad}_b$ Modul 1: Jobbigt att gausseliminera!

Modul 5: Systemet har 1 lösning $\Leftrightarrow \det A \neq 0$.

$$\det A = \{KFU \text{ längs rad 1}\} = k \begin{vmatrix} k & 1 \\ 3 & 3 \end{vmatrix} - k \begin{vmatrix} 2 & 1 \\ 4 & 3 \end{vmatrix} + 1 \begin{vmatrix} 2 & k \\ 4 & 3 \end{vmatrix} = 3k^2 - 9k + 6$$

Betrakta $\det A \neq 0: 3k^2 - 9k + 6 \neq 0$ Anm. Helt fel att förkorta till $\det A = k^2 - 3k + 2$.

$$\Leftrightarrow k^2 - 3k + 2 \neq 0 \Leftrightarrow \underline{k \neq 1 \text{ och } k \neq 2}$$

ger en unik lösning

Om $k=1$ fås $\begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & | & 3 \\ 2 & 1 & 1 & | & 2 \\ 4 & 3 & 3 & | & 8 \end{bmatrix} \rightsquigarrow \begin{bmatrix} 1 & 1 & 1 & | & 3 \\ 0 & 0 & 1 & | & 4 \\ 0 & 0 & 0 & | & 0 \end{bmatrix}$ oändligt många lösningar

Om $k=2$ fås $\begin{bmatrix} 2 & 2 & 1 & | & 3 \\ 2 & 2 & 1 & | & 2 \\ 4 & 3 & 3 & | & 8 \end{bmatrix} \rightsquigarrow \begin{bmatrix} 2 & 2 & 1 & | & 3 \\ 0 & 0 & 0 & | & -1 \\ 4 & 3 & 3 & | & 8 \end{bmatrix}$ ingen lösning

Svari: $\begin{matrix} 1 \text{ lösning om } k \neq 1 \text{ och } k \neq 2 \\ 0 \\ \infty \end{matrix}$ $\begin{matrix} k=2 \\ k=1 \end{matrix}$

Några geometriska tolkningar

1. I planet ($\mathbb{R}^2$)

Modul 2

arean ges av $\|\vec{u} \times \vec{v}\| = \|\vec{v} \times \vec{u}\|$ om $\vec{u}, \vec{v} \in \mathbb{R}^3$

Modul 5

Om $\vec{u}, \vec{v} \in \mathbb{R}^2$ så

$$\text{Ex. } \vec{u} = \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \end{bmatrix} \quad \vec{v} = \begin{bmatrix} 1 \\ -2 \end{bmatrix}$$

$$\text{arean} = \left| \det \begin{bmatrix} \vec{u} & \vec{v} \end{bmatrix} \right| = \left| \det \begin{bmatrix} -\vec{u} & - \\ -\vec{v} & - \end{bmatrix} \right|$$

$$\text{Modul 5 arean} = \left| \det \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 1 & -2 \end{bmatrix} \right| = |-3| = 3$$

$$\text{Modul 2 arean} = \left\| \begin{bmatrix} 1 \\ 1 \\ 0 \end{bmatrix} \times \begin{bmatrix} 1 \\ -2 \\ 0 \end{bmatrix} \right\| = \left\| \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \\ -3 \end{bmatrix} \right\| = 3$$

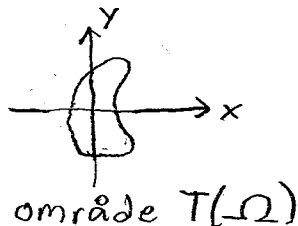
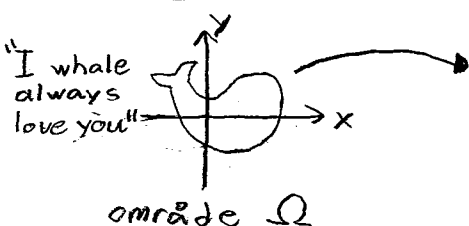
ty $z=0$ där $\vec{u}$ och $\vec{v}$ ligger i xy-planet

2. I rummet ($\mathbb{R}^3$)

Volymen av den parallelepiped som spänns upp av $\vec{u}, \vec{v}, \vec{w}$ ges av $\left| \det \begin{bmatrix} \vec{u} & \vec{v} & \vec{w} \end{bmatrix} \right|$

Linjär avbildning, area och volym

1. I $\mathbb{R}^2$: Låt $T: \mathbb{R}^2 \rightarrow \mathbb{R}^2$ ha avb.mat A .

Sats

$$\text{Area}(T(\Omega)) = \text{Area}(\Omega) |\det A|$$

Bevis för en parallelogram Ω

$$\text{Area}(T(\Omega)) = \left| \det \begin{bmatrix} T(\vec{u}) & T(\vec{v}) \end{bmatrix} \right| = \left| \det \begin{bmatrix} A\vec{u} & A\vec{v} \end{bmatrix} \right| = |\det A| \left| \det \begin{bmatrix} \vec{u} & \vec{v} \end{bmatrix} \right| = |\det A| \text{Area}(\Omega)$$

Stukan 17 övning 4

$$\det(AB) = \det A \det B$$

2. I $\mathbb{R}^3$: Låt $T: \mathbb{R}^3 \rightarrow \mathbb{R}^3$ ha avb.mat A

Sats: $\text{Volym}(T(\Omega)) = \text{Volym}(\Omega) |\det A|$

Nyhet Eigenvektor, egenvärde och egenrum

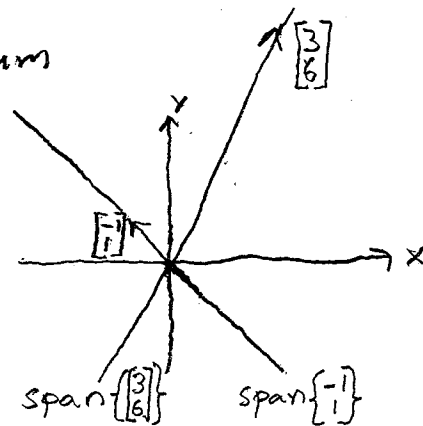
Inledning $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$

Beräkna

$$A \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix} = 1 \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$$

$$A \begin{bmatrix} 3 \\ 6 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} 3 \\ 6 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 12 \\ 24 \end{bmatrix} = 4 \begin{bmatrix} 3 \\ 6 \end{bmatrix}$$

dessa vektorer lämna sitt respektive delrum

Def. Låt A vara en $n \times n$ -matris

Om $\vec{v} \in \mathbb{R}^n$ uppfyller

$$A\vec{v} = \lambda \vec{v}$$

↑
lambda $\lambda \in \mathbb{R}$

säger vi att $\vec{v}$ är en eigenvektor till A
motsvarande eigenvärdet λ ,

om $\vec{v} \neq \vec{0}$

Anm. Om $\vec{v} = \vec{0}$ så $A\vec{v} = A\vec{0} = \vec{0}$ för alla A
Inget intressant fenomen!

Anm. Men ett egenvärde λ får vara 0.

$$\begin{aligned} f(x) &= e^{3x} \Rightarrow f'(x) = 3e^{3x} \\ g(x) &= e^{-2x} \Rightarrow g'(x) = -2e^{-2x} \end{aligned}$$

Inledning: $A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$ har 2 egenvärden $\begin{cases} \lambda_1 = 1 \\ \lambda_2 = 4 \end{cases}$

$\begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}$ är en egenvektor motsvarande/tillhörande $\lambda_1 = 1$

$\begin{bmatrix} 3 \\ 1 \end{bmatrix}$ är en egenvektor motsvarande/tillhörande $\lambda_2 = 4$

Bestämningsmetod

$$\downarrow A\vec{v} = \lambda\vec{v}$$

$$\downarrow A\vec{v} - \lambda\vec{v} = \vec{0}$$

$$\downarrow \boxed{(A - \lambda I)\vec{v} = \vec{0}} \text{ ger egenvektorer } \vec{v}$$

Detta ekv.sys är homogent

Om $\det(A - \lambda I) \neq 0$ fås en unik lösning

$\vec{v} = \vec{0}$ vill inte ha

Om $\boxed{\det(A - \lambda I) = 0}$ fås icke-triviala $\vec{v}$
ger egenvärdena λ

$$2012.01.09 \#3 \quad A = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 2 & 3 \end{bmatrix}$$

a) Bestäm alla egenvärden till A

Lösn. Använd $\det(A - \lambda I) = 0$
den karakteristiska ekvationen

$$\det\left(\begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 2 & 3 \end{bmatrix} - \lambda \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}\right) = \det\begin{bmatrix} 2-\lambda & 1 \\ 2 & 3-\lambda \end{bmatrix} = (2-\lambda)(3-\lambda) - 2$$
$$\text{pq-formeln } \lambda^2 - 5\lambda + 4 = 0$$

ger $\lambda_1 = 1$ och $\lambda_2 = 4$

b) Bestäm egenvektorerna till A

$$\text{För } \lambda_1 = 1: \text{ Lös } (A - 1I)\vec{v} = \vec{0} \Rightarrow \begin{bmatrix} 2-1 & 1 \\ 2 & 3-1 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} v_1 \\ v_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \Rightarrow \dots \Rightarrow \vec{v} = t \begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}, \text{ där } t \neq 0$$

$$\text{För } \lambda_2 = 4: \text{ Lös } (A - 4I)\vec{v} = \vec{0} \Rightarrow \begin{bmatrix} 2-4 & 1 \\ 2 & 3-4 \end{bmatrix} \begin{bmatrix} v_1 \\ v_2 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 0 \\ 0 \end{bmatrix} \Rightarrow \dots \Rightarrow \vec{v} = s \begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}, \text{ där } s \neq 0$$

Eigenrum Def. Givet ett egenvärde λ . Eigenrummet tillhörande λ , betecknat E_λ , är vektorrummet av $\vec{0}$ och alla egenvektorer till λ . $\square$

$$\text{I detta fall } E_1 = \text{span}\left\{\begin{bmatrix} -1 \\ 1 \end{bmatrix}\right\}$$

$$E_4 = \text{span}\left\{\begin{bmatrix} 1 \\ 2 \end{bmatrix}\right\}$$